

Рецензія-відгук
щодо обговорення освітньо-наукової програми
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
освітнього ступеня PhD«доктор філософії»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 053 «Психологія»

В освітньо-науковій програмі підготовки докторів філософії із спеціальності 053 «Психологія» чітко прослідковуються чотири складових, що передбачають набуття аспірантами компетентностей, відповідно до Національної рамки кваліфікацій. Оволодіння ними дозволяє здобувачу успішно реалізувати тему наукового дослідження, сформуванати науковий світогляд, сприяти розвитку наукового мислення, творчості, дослідницької компетентності, створює умови для самореалізації та стимулює вироблення нових інноваційних ідей та проектів. Відзначаючи безумовну цінність поєднання в освітньо-науковому процесі засад компетентнісного, системного, інтегративного підходів, вважаємо за доцільне внести декілька пропозицій:

а) на наш погляд, перспективним було б зробити акцент в освітньо-науковій програмі на *формуванні праксеологічних умінь у галузі психології*. Таким чином можна сприяти вирішенню проблеми створення технологічної моделі ефективної підготовки докторів філософії зі спеціальності «Психологія» та задовільнити зростаючі вимоги до їх професійної майстерності та наукової продуктивності;

б) *імплементація міжнародних класифікацій у науково-дослідну та практичну діяльність*. Це в першу чергу пов'язано з тим, що Україна активно переходить на принципи та правила використання Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків (МКФ-ДП), що означає відхід від діагнозів та оцінку індивідуальних потреб особистості. Ми маємо розуміти, що люди, які мають однаковий діагноз, можуть мати різний вихідний рівень можливостей, відповідно, вони потребуватимуть різної підтримки. При цьому, молоді науковці, психологи, соціальними працівники та лікарі мають говорити однією мовою задля інтересів дитини з особливими освітніми потребами та людьми з інвалідністю;

в) *інформаційно-просвітницькій та волонтерській діяльності*, на наш погляд, потрібно приділити більшу увагу. Вважаємо за доцільне стимулювати у здобувачій подібні активності, адже саме у такій атракції кристалізуються морально-етичні, комунікативні та професійні вміння, що є базою для проведення різнопланових досліджень та креативного розв'язання науково-практичних проблем у галузі психології;

г) з метою усунення недоліків традиційних форм і методів навчання, подолання розриву між теорією і практикою, освітою й установою, та задля підвищення якості підготовки кваліфікованих кадрів із урахуванням вимог роботодавців, вважаємо за доцільне *включення елементів дуальної освіти у процес підготовки здобувачів науково-освітнього ступеня «доктор філософії»*.

Директор комунальної установи
«Інклюзивно-ресурсний центр»
Самбірської міської ради,
кандидат психологічних наук



Н. А. Шмілик